PIVOTA LEARNER'S MATERIAL GRADE 2 - MAPEH (Music)

QUARTER 3

DepEd CALABARZON

PAG-AARI NG PAMAHALAAN
Hindi Ipinagbibili

PIVOT 4A Learner's Material Ikatlong Markahan Unang Edisyon, 2021

MAPEH (Music) Ikalawang Baitang

Job S. Zape, Jr.
PIVOT 4A Instructional Design & Development Lead

Waltan Taikun O. Taccad Content Creator & Writer

Eugene Ray F. Santos & Arthur M. Julian

Internal Reviewer & Editor

Lhovie A. Cauilan & Jael Faith T. Ledesma Layout Artist & Illustrator

Jeewel L. Cabriga, Alvin G. Aleajandro & Melanie Mae N. Moreno **Graphic Artist & Cover Designer**

Ephraim L. Gibas

IT & Logistics

Roy Rene S. Cagalingan, Komisyon sa Wikang Filipino **External Reviewer & Language Editor**

Inilathala ng: Kagawaran ng Edukasyon Rehiyon 4A CALABARZON

Patnugot: Wilfredo E. Cabral

Pangalawang Patnugot: Ruth L. Fuentes

Isinasaad sa Batas Republika 8293, Seksiyon 176 na hindi maaaring magkaroon ng karapatang-ari sa anumang akda ang Pamahalaan ng Pilipinas. Gayumpaman, kailangan muna ang pahintulot ng ahensiya o tanggapan ng pamahalaan na naghanda ng akda kung ito ay pagkakakitahan. Kabilang sa mga maaaring gawin ng nasabing ahensiya o tanggapan ay ang pagtakda ng kaukulang bayad.

Ang mga akda (kuwento, seleksiyon, tula, awit, larawan, ngalan ng produkto o brand name, tatak o trademark, palabas sa telebisyon, pelikula, atbp.) na ginamit sa modyul na ito ay nagtataglay ng karapatang-ari ng mga iyon. Pinagsumikapang matunton ang mga ito upang makuha ang pahintulot sa paggamit ng materyales. Hindi inaangkin ng mga tagapaglathala at mga may-akda ang karapatang-aring iyon. Ang anumang gamit maliban sa modyul na ito ay kinakailangan ng pahintulot mula sa mga orihinal na may-akda ng mga ito.

Walang anumang bahagi ng materyales na ito ang maaaring kopyahin o ilimbag sa anumang paraan nang walang pahintulot ng Kagawaran.

Ang modyul na ito ay masusing sinuri at nirebisa ayon sa pamantayan ng DepEd Regional Office 4A at ng Curriculum and Learning Management Division CALABARZON. Ang bawat bahagi ay tiniyak na walang nilabag sa mga panuntunan na isinasaad ng Intellectual Property Rights (IPR) para sa karapatang pampagkatuto.

Mga Tagasuri

Gabay sa Paggamit ng PIVOT 4A Learner's Material

Para sa Tagapagpadaloy

Ang modyul na ito ay inihanda upang makatulong sa ating mga mag-aaral na madaling matutuhan ang mga aralin sa asignaturang MAPEH (Music). Ang mga bahaging nakapaloob dito ay sinegurong naaayon sa mga ibinigay na layunin.

Hinihiling ang iyong paggabay sa ating mga mag-aaral para sa paggamit nito. Malaki ang iyong maitutulong sa pag-unlad nila sa pagpapakita ng kakayahang magtiwala sa sarili na kanilang magiging gabay sa sumusunod na mga aralin.

Salamat sa iyo!

Para sa Mag-aaral

Ang modyul na ito ay ginawa bilang sagot sa iyong pangangailangan. Layunin nitong matulungan ka sa iyong pag-aaral habang wala ka sa loob ng silid-aralan. Hangad din nitong mabigyan ka ng mga makabuluhang oportunidad sa pagkatuto.

Ang sumusunod ay mahahalagang paalala sa paggamit ng modyul na ito:

- 1. Gamitin ang modyul nang may pag-iingat. Huwag lalagyan ng anumang marka o sulat ang anumang bahagi nito. Gumamit ng hiwalay na papel sa pagsagot sa mga gawain sa pagkatuto.
- 2. Basahing mabuti ang mga panuto bago gawin ang bawat gawain.
- 3. Maging tapat sa pagsasagawa ng mga gawain at sa pagwawasto ng mga kasagutan.
- 4. Tapusin ang kasalukuyang gawain bago pumunta sa iba pang pagsasanay.
- 5. Punan ang **PIVOT Assessment Card for Learners** sa pahina 41 sa pamamagitan ng akmang simbolo sa iyong Lebel ng Performans pagkatapos ng bawat gawain.
- 6. Pakibalik ang modyul na ito sa iyong guro o tagapagpadaloy kung tapos nang sagutin ang lahat ng pagsasanay.

Kung sakaling ikaw ay mahirapang sagutin ang mga gawain sa modyul na ito, huwag mag-aalinlangang konsultahin ang iyong guro o tagapagpadaloy. Maaari ka ring humingi ng tulong sa iyong magulang o tagapag-alaga, o sinumang mga kasama sa bahay na mas nakatatanda sa iyo. Laging itanim sa iyong isipang hindi ka nag-iisa.

Umaasa kami na sa pamamagitan ng modyul na ito, makararanas ka ng makahulugang pagkatuto at makakukuha ka ng malalim na pang-unawa. Kaya mo ito!

Mga Bahagi ng PIVOT 4A Modyul

	K to 12 Learning	Nilalaman	
	Delivery Process	Nilalaman	
Panimula (Introduction)	Alamin	Ang bahaging ito ay naglalahad ng MELC at ninanais na resulta ng pagkatuto para sa araw o linggo, layunin ng aralin, pangunahing nilalaman at mga kaugnay na	
Par (Intro	Suriin	halimbawa para makita ng mag-aaral ang sariling kaalaman tungkol sa nilalaman at kasanayang kailangan para sa aralin.	
unlad nent)	Subukin	Ang bahaging ito ay nagtataglay ng mga aktibidad, gawain at nilalaman na mahalaga at kawili-wili sa mag-aaral. Ang karamihan sa mga gawain ay umiinog	
Pagpapaunlad (Development)	Tuklasin	sa mga kanseptong magpapaunlad at magpapahusay ng mga kasanayan sa MELC. Layunin nito na makita o matukoy ng mag-aaral ang alam niya, hindi pa niya	
P. (1	Pagyamanin	alam at ano pa ang gusto niyang malaman at matutuhan.	
Pakikipagpalihan (Engagement)	Isagawa	Ang bahaging ito ay nagbibigay ng pagkakataon sa mag-aaral na makisali sa iba't ibang gawain at oportunidad sa pagbuo ng kanilang mga Knowledge Skills, at Attitudes (KSA) upang makahulugang mapag-ugnay-ugnay ang kaniyang mga natutuhan pagkatapos ng mga gawain sa Pagpapaunlad o D.	
Pakikipag (Engag	Linangin	Inilalantad ng bahaging ito sa mag-aaral ang totoong sitwasyon/gawain sa buhay na magpapasidhi ng kaniyang interes upang matugunan ang inaasahan, gawing kasiya-siya ang kaniyang pagganap o lumikha ng isang produkto o gawain upang ganap niyang	
	Iangkop	maunawaan ang mga kasanayan at konsepto.	
Paglalapat Assimilation)	Isaisip	Ang bahaging ito ay maghahatid sa mag-aaral sa proseso ng pagpapakita ng mga idea, interpretasyon, pananaw, o pagpapahalaga upang makalikha ng mga piraso ng impormasyon na magiging bahagi ng kaniyang kaalaman sa pagbibigay ng epektibong	
Paglalapat (Assimilation)	Tayahin	repleksiyon, pag-uugnay, o paggamit sa alinmang sitwasyon o konteksto. Hinihikayat ng bahaging ito ang mag-aaral na lumikha ng mga estrukturang konseptuwal na magbibigay sa kaniya ng pagkakataong pagsama-samahin ang mga bago at dating natutuhan.	

Ang modyul na ito ay nagtataglay ng mga pangunahing impormasyon at gabay sa pag-unawa ng mga Most Essential Learning Competencies (MELCs). Ang higit na pag-aaral ng mga nilalaman, konsepto at mga kasanayan ay maisasakatuparan sa tulong ng K to 12 Learning Materials at iba pang karagdagang kagamitan tulad ng Worktext at Textbook na ipagkakaloob ng mga paaralan at/o mga Sangay ng Kagawaran ng Edukasyon. Magagamit din ang iba pang mga paraan ng paghahatid ng kaalaman tulad ng Radio-based at TV-based Instructions o RBI at TVI.

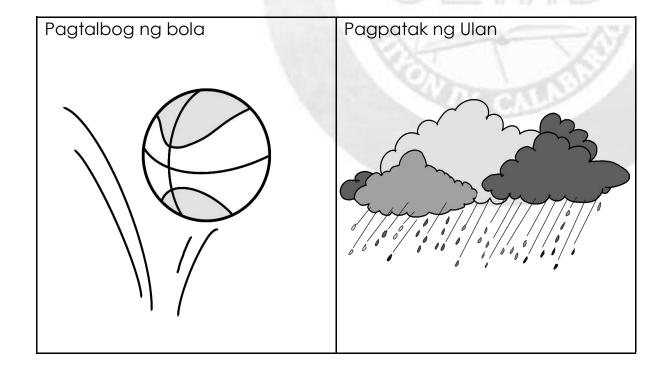
Mga Tunog-Tao

Aralin

Nasubukan mo na bang gumawa ng iba't ibang tunog gamit lámang ang katawan? Ano-ano ang mga bahagi ng katawan na may kakayahang lumikha ng tunog? Káya mo bang tularan ang mga tunog ng kalikasan o iba pang bagay gamit ang iyong kamay, paa, o bibig?

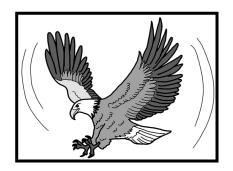
Sa araling ito, makatutulad ka ng iba't ibang tunog ng kalikasan o mga bagay na gawa ng tao gamit lamang ang iyong tinig at katawan. Tingnan ang mga larawan sa ibaba. Kaya mo bang tularan ang mga tunog ng mga bagay na ito? Paano mo ito gagawin?

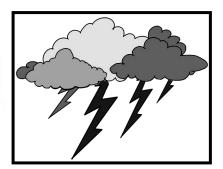
Gawain sa Pagkatuto Bilang 1: Piliin ang tamang pagtulad ng tunog ng sumusunod na bagay o hayop. Isulat ang letra ng iyong sagot sa sagutang papel.

- 1. pagaspas ng pakpak ng agila
 - A. pagpalakpak ng kamay
 - B. pagtapik-tapik sa binti
 - C. pagpitik ng mga daliri

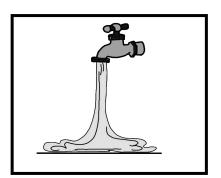
2. pagkulog

- A. paglundag sa sementong sahig
- B. pagsampal sa dibdib
- C. pagpadyak-padyak sa kahoy na sahig

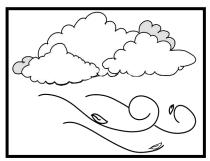

3. lagaslas ng tubig

- A. pagkiskisan ng mga palad
- B. pagpapatulo ng pawis
- C. pagkatok ng ulo

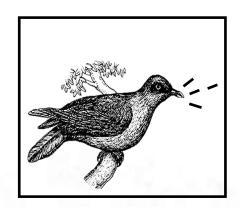

- 4. pag-ihip ng hangin
 - A. paghinga
 - B. pagsipol
 - C. paglanghap

5. huni ng ibon

- A. "tik-ti-laok!"
- B. "Twit! Twit"
- C. "Kokak! Kokak!"

Maraming matutularang tunog gamit ang iba't ibang abilidad ng iyong bibig. Ang tao ay may kakayahang gumawa ng samo't saring tunog sa pamamagitan ng pagbabago ng hitsura at posisyon ng dila, labi, ngipin, at ngalangala. Tandaan na ang uri ng tinig ay nakaayon din sa hugis at anyo ng bibig.

Gawain sa Pagkatuto Bilang 2: Gawin ang mga sumusunod na tunog-tao. Lagyan ng tsek (\checkmark) kung nagawa at ekis (x) naman kung hindi. Isulat ang iyong sagot sa sagutang papel.

Nagawa	Hindi Nagawa	Gawain
		1. pagpalakpak ng malakas
		2. pagtapik ng dalawang daliri sa palad
		3. pagpalakpak ng nakakurbang mga palad

Nagawa	Hindi Nagawa	Gawain
		4. pagihip sa loob ng magkadikit na nakakurbang palad
		5. pagtapik ng binti
- 33	NG BD	6. pagpitik ng mga daliri
A.		7. pagkatok sa ulo ng mahina
	N AID	8. pagkiskis ng palad sa braso
		9. pagtapik ng nakakurbang palad sa hita
E	7	10. pagtapik ng nakakurbang palad sa dibdib

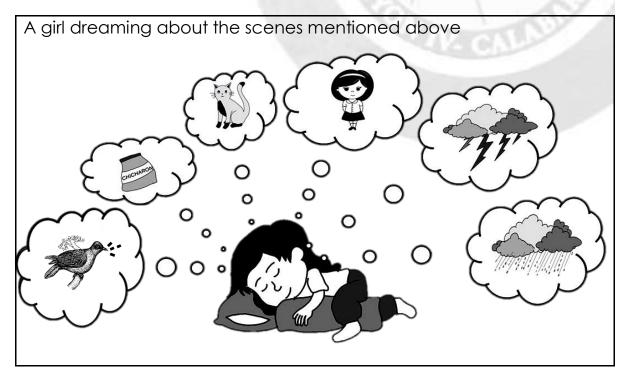
Ano-ano pa ang ibang paraan sa paglikha ng tunog-tao?

Ngayon ay maaari mo nang pagsamahin ang iyong kakayahan sa pagtulad ng ibang tunog gamit ang iyong tinig at iba pang bahagi ng katawan.

Gawain sa Pagkatuto Bilang 3: Basahin ang maikling kuwento sa ibaba. Kapag nakita ang simbolo ng nota ay lumikha ng tunog-tao, upang matularan ang bagay na nabanggit sa kuwento.

Nagising si Elsa dahil sa tilaok ng manok . Bumangon siya at naghilamos ng mukha . Kumain siya ng sitsaron habang naglalambing ang kanilang pusa . Kumahol ang kanilang aso nang may marinig itong motorsiklo sa labas . May kumatok sa pinto at ito ay dahan-dahang bumukas . Pumasok ang kaniyang kapatid na si Anna. Biglang umulan nang malakas na may kasama pang kulog . Nagulat si Elsa at siya ay napasigaw! . Masaya silang nagtawanan ng kaniyang kapatid.

Punan ang mga patlang ng mga wastong salita/konsepto upang makabuo ng makabuluhang talata tungkol sa aralin.

Ang _____ ay nakadaragdag ng aliw sa bawat pangyayari, kuwento, o pagtatanghal. Maaari itong gawin sa pamamagitan ng tinig o tunog na gawa ng ating _____. Nagkakaiba-iba ang tunog batay sa lakas o hina, haba o ikli, taas o baba, at _____ nito. Ginagamit rin ang mga ito upang tukuyin ang isang tono at ilarawan ang musika.

tunog timbre katawan

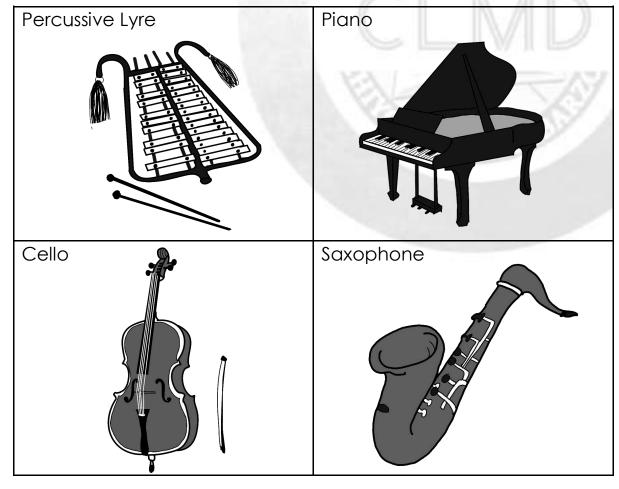
Mga Instrumentong Musikal Aralin

Nakakita ka na ba ng isang instrumentong pangmusika? Ano-ano ang iba't ibang instrumentong pangmusika na nalalaman mo?

Sa araling ito, matutukoy mo ang mga karaniwang instrumentong pangmusika ayon sa tunog at hitsura nito.

Suriin ang mga larawan sa ibaba. Paano kaya tinutugtog ang mga instrumentong ito? Narinig mo na ba ang mga tunog ng mga ito? Sa iyong palagay, ito ba ay kaaya-ayang pakinggan?

Ang musika ay maaaring likhain sa pagpapatunog ng mga bagay. Upang makalikha ng kaaya-ayang tunog tulad ng mga ritmo at himig, nakaimbento ang tao ng mga bagay na ang layunin ay tumugtog ng musika. Ang mga ito ay tinatawag na instrumentong pangmusika.

Upang makalikha ng tunog, ang isang bahagi ng instrumento ay kailangang gumalaw o tumaginting. May mga instrumentong hinahampas, inaalog, hinihipan ng hangin, o pinapagalaw ang kuwerdas. Ang timbre o kalidad ng tunog ay nakaayon sa bagay o materyal na bumubuo ng instrumento.

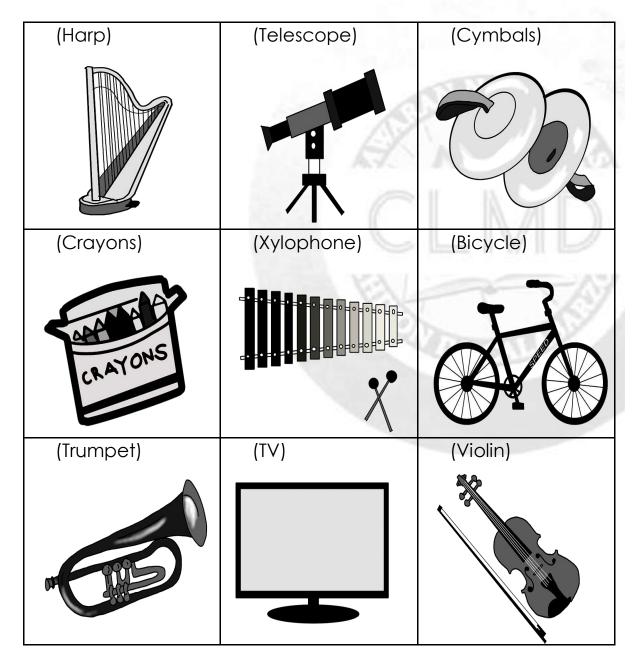
Narito ang ilang halimbawa ng paraan ng pagtugtog ng iba't ibang karaniwang instrumentong pangmusika at kung papaano sila lumilkha ng tunog.

- 1. Sa paghampas sa tambol ay tumataginting ang goma nito
- 2. Sa pag-strum ng gitara ay tumataginting ang kuwerdas nito
- 3. Sa pagtipa ng teklado ng piano ay mayroong maliliit na martilyong pumupukpok sa mga bakal na kuwerdas nito
- 4. Sa pag-ihip ng plawta ay dumadaloy ang hangin sa iba't ibang bahagi nito

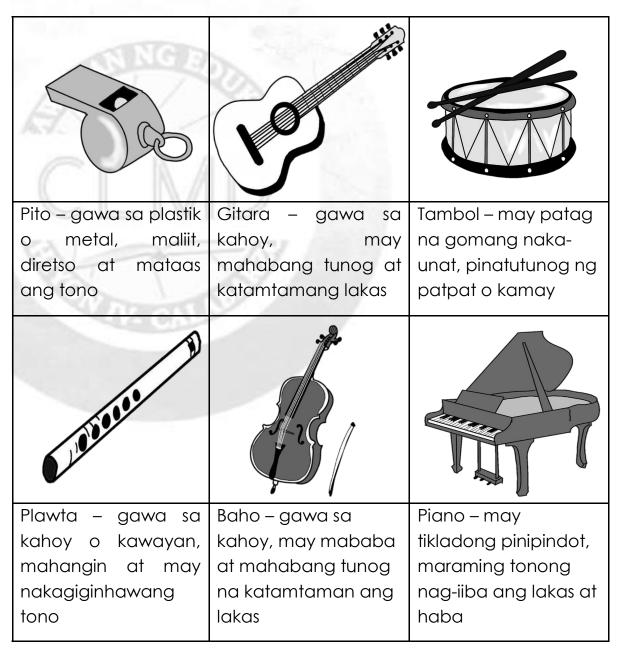
Alin ang nagpapagalaw sa mga bahagi ng mga instrumentong ito upang lumikha ng tunog?

Pagkatuto Bilang 1: Iguhit Gawain ang simbolo ng sa nota (1) kung ang bagay sa larawan ay isang instrumentong pangmusika. Iguhit naman ang ekis (X) kung hindi. Gawin ito sa iyong sagutang papel.

Gawain sa Pagkatuto Bilang 2: Narito ang mga halimbawa ng mga karaniwang instrumentong pangmusika. Lagyan ng bilog "O" kung ang instrumento ay hinihipan ng hangin. Lagyan ng gitling "-" kung ito ay may nakaunat na kuwerdas na kinakalabit o kinikiskis. Lagyan naman ito ng titik "Z" kung ito ay hinahampas, tinatapik, o inaalog. Gawin ito sa iyong sagutang papel.

Trumpeta – gawa sa metal o tanso, mataas at malakas ang tono

Biyolin – kinikiskis ng "bow" na may buhok ng kabayo, mataas at matining ang tono

Tamburin – may mga mala-tansang nag-uumpugan kapag inaalog, mabilis at maikli ang tunog

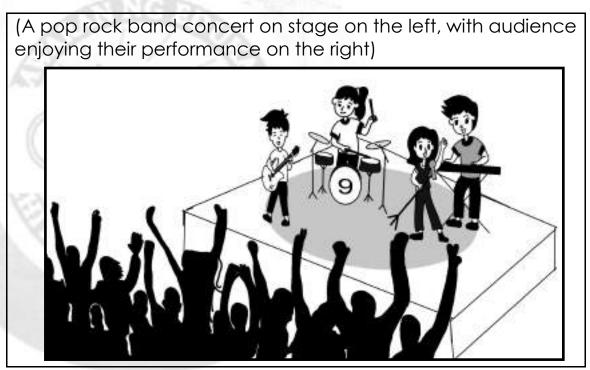

Gawain sa Pagkatuto Bilang 3: Ano ang iyong paboritong instrumentong pangmusika? Iguhit ito sa papel gamit ang lapis. Husayan ang iyong pagguhit. Maaari mo rin itong kulayan. Sagutin ang mga sumusunod na tanong.

- 1. Bakit ito ang napili mong instrumento?
- 2. Saang bagay o materyal ito gawa?
- 3. Paano tugtugin ang instrumentong ito?
- 4. Ilarawan ang tunog o tono nito batay sa lakas, taas, o haba ng tunog.

Ang mga instrumentong musikal ay naimbento ng tao upang makatugtog ng iba't ibang uri ng kaakit-akit na tunog. Ang bawat isa ay nakalilikha ng natatanging kalidad ng tunog, batay sa kung saang materyal ito gawa at kung papaano ito lumilikha ng tunog. Dahil dito, nagiging kaaya-ayang dinggin ang ritmo at himig ng musika.

Karamihan sa mga instrumentong musikal ay maaaring tugtuging mag-isa, ngunit maaari din silang tugtugin nang sabay-sabay. Maraming mabubuting naidudulot ang pag-aaral at pagtugtog ng instrumento, tulad ng ginhawa, talino, disiplina, kumpiyansa sa sarili, pagyabong ng talento, at magandang samahan sa mga kapuwa manunugtog at madlang nakikinig.

Pagkakaiba ng Pagsasalita at Pag-aawit Aralin

Ano ang pagkakapareho ng pagsalita at pag-awit? Ano naman ang pagkakaiba nila? Sa araling ito, malalaman mo ang pagkakaiba ng pagsasalita at pag-aawit. Ikompara ang mga larawan sa ibaba. Alin dito ang nagsasalita? Alin naman ang umaawit?

Ang pagsasalita at pag-aawit ay parehong gumagamit ng tinig. Ang mga sinasambit o kinakanta natin ay binubuo ng mga salita, na siyang nagbibigay ng kahulugan dito. Sa tulong ng bibig at iba't ibang panloob na bahagi ng katawan ay nakapagsasalita o nakaaawit ang isang tao.

Mapapansin mo na ang payak na pagbibigkas ng mga salita ay walang malinaw na tono. Samantala, ang pag-awit ng mga salita ay may malinaw na may pagtaas o pagbaba ng tono.

Mapapansin mo rin na habang ikaw ay nagsasalita ay halos iisang tono lamang ang iyong ginagamit. Ang pagsasalita ay binubuo ng tunog at baybay. Samantalang kung ikaw ay umaawit, ito ay may tono o himig na tumataas at bumababa. Kinakailangan munang matutuhan ng batang tulad mo ang magsalita upang mabigkas niya ang mga linya ng isang awitin.

Ang pagsasalita ay likas na ginagawa ng tao, samantalang ang pag-awit ay hindi madalas gawin. Samantala, ang pag-awit ay isang natatanging kakayahan. Ang pag-awit ay mas nangangailangan ng puwersa o lakas ng katawan, kung ikokompara sa pagsasalita lamang.

Gawain sa Pagkatuto Bilang 1: Basahin ang iba't ibang titik ng awit-pambata sa susunod na pahina. Una, bigkasin lamang ito. Tapos, subukan naman itong awitin.1. "Paa, Tuhod, Balikat, Ulo"

- 2. "Leron leron sinta, buko ng papaya"
- 3. "Sitsiritsit alibangbang. Salaginto salagubang"
- 4. "Bayang magiliw, perlas ng silanganan"

Gawain sa Pagkatuto Bilang 2: Isulat ang letrang "PS" kung ang pahayag ay ukol sa pagsasalita. Isulat naman ang letrang "PA" kung ito ay ukol sa pag-aawit. Gawin ito sa iyong sagutang papel.

- 1. Walang malinaw na pagtaas o pagbaba tono
- 2. Mayroon malinaw na himig o takbo ng mga nota
- 3. Mabilis ang pagbigkas o pagbaybay ng mga salita
- 4. May mahahabang pagbigkas o tunog ng mga baybay
- 5. Likas itong natututuhan at ginagawa ng tao
- 6. Kailangan munang matutong magsalita, bago ito magawa

Gawain sa Pagkatuto Bilang 3: Basahin ang tula. Bigkasin ang mga salita ng may puso at damdamin. Pagkatapos, subukan itong kantahin gamit ang himig ng awiting Twinkle, Twinkle, Little Star.

Tala, talang maningning
Kumikislap sa dilim
Mataas at marikit
Tila dyamante sa langit
Tala, talang maningning
Tinatawag ring bituin.

Nabigkas mo ba nang wasto ang mga salita? Nakanta mo ba ito ng may kaaya-ayang baybay at tono? Ano ang mas nagustuhan mo, ang pagtula o ang pag-awit ng liriko? Bakit?

Punan ang mga patlang ng mga wastong konsepto upang makabuo ng makabuluhang talata tungkol sa aralin.

Wastong Pag-awit

Sino-sino ang mga paborito mong mang-aawit? Ano-ano ang mga paborito mong kanta? Paano nga ba ang tamang paraan ng pag-awit?

Sa araling ito, matututuhan mo ang wastong paraan ng pag-awit. Kaya makatatanghal ka rin ng awitin sa tamang paraan gamit ang wastong kalidad ng tinig.

Narito ang iba't ibang paraan ng wastong pag-awit.

- 1. Tumayo ng tuwid at komportable. Ang tinig ay mas malinaw na lalabas mula sa iyong lalamunan kung ikaw ay nakatayo, sapagkat maluwag na nakaunat ang iba't ibang panloob na bahagi ng katawan.
- 2. **Huminga nang sapat**. Ang paglikha ng himig ay nangangailangan ng mas maraming hangin mula sa baga upang mapahaba ang hininga at mapanatiling konektado ang mga tono.
- 3. Ikondisyon ang boses. Sa pamamagitan ng vocalization o pag-ehersisyo ng voice box, mapananatiling nasa wastong kalagayan ang boses. Huwag biglain ang pag-awit. Simulan muna sa mahina at mababang tinig, at unti-unti itong ilakas at itaas.

- 4. Laging makinig ng iba't ibang awitin. Makatutulong ito upang masanay ang pandinig sa wastong tono at tiyempo ng isang himig, at matutuhan ang iba't ibang pamamaraan o estilo ng pag-awit. Ang iyong pandinig ang gabay upang tamaan ang wastong nota ng isang awitin.
- 5. Subukan ang iba't ibang uri ng tinig. Ang bawat tao ay may kaniya-kaniyang kalidad ng boses, tulad ng buo, mahangin, matinis, o malalim. Subukan ang mga ito upang mapagtanto ang timbreng naaayon sa iyong likas na tinig.
- 6. Piliin ang awit na bagay sa iyong tinig. Alamin ang hangganan ng taas at baba ng iyong tinig, upang makapili ng awiting mapananagutan ng iyong kakayahan. Subukang kumanta ng iba't ibang awitin at pakinggan ang sarili.
- **7. Ensayuhin ang awitin.** Bago magtanghal, seguraduhing may sapat na pagsasanay sa pag-awit ng napiling kanta. Planuhin ang paghinga, mga pagbabago sa lakas at hina ng tinig, at higit sa lahat ay ang pag-akyat-baba ng tono nito.
- 8. Alagaan ang iyong pangangatawan. Ang pagkanta ay nangangailangan din ng malusog na pangangatawan upang makalikha ng kaaya-ayang tinig, at makatanghal nang walang sagabal na sakit. Iwasan ang inuming malalamig at pagkaing matatamis at malalapot bago at pagkatapos umawit.

Gawain sa Pagkatuto Bilang 1: Isulat ang "TAMA" kung ang pahayag ay tumutukoy sa wastong paraan ng pag-awit. Isulat naman ang "MALI" kung ito ay maling paraan ng pag-awit.

- 1. Umupo nang matuwid at matigas ang katawan.
- 2. Huminga ng sapat upang mapanatiling konektado ang mga tono ng awitin.

- 3. Biglain ang pag-awit ng malalakas at matataas na nota.
- 4. Laging makinig ng iba't ibang awitin upang masanay ang pandinig sa wastong tono.
- 5. Umawit lamang sa iisang timbreng nais mo. Huwag sumubok ng ibang uri ng tinig.
- 6. Piliin ang awiting nababagay sa iyong tinig. Alamin ang kakayahan ng iyong boses.

Gawain sa Pagkatuto Bilang 2: Sagutin ang mga sumusunod na tanong. Isulat ang letra ng tamang sagot sa iyong sagutang papel.

- 1. Bakit kailangang tumayo nang matuwid habang umaawit?
 - A. upang magising ang natutulog mong voice box
 - B. upang malinaw na lumabas ang iyong tinig
- 2. Ano ang naitutulong ng paghikab bago umawit?
 - A. Nakatutulong ito upang mag-imbak ng hangin sa baga.
 - B. Nakatutulong ito upang maging komportable.
- 3. Sa paanong paraan ikinokondisyon ang boses?
 - A. sa biglaang pag-abot ng matataas na tono
 - B. sa vocalization o pag-eehersisyo ng voice box

Gawain sa Pagkatuto Bilang 3: Gawin ang mga sumusunod na hakbang sa wastong vocalization at pag-eensayo ng pag-awit. Isulat sa sagutang papel ang bilang ng mga nagawang hakbang.

- 1. Tumayo ng komportable at mag-unat-unat ng katawan.
- 2. Humikab at lumikha ng pinakamahabang tonong kaya mo.

- 3. Kumanta ng tonong mahina at mababa, na unti-unting lumalakas at tumataas.
- 4. Mag-isip ng awit na nababagay sa iyong tinig.
- 5. Basahin at unawain ang liriko nito upang matukoy ang tamang damdamin o mensahe ng awitin.
- 6. Pakinggan ang awit, at tandaan ang tamang tono at tiyempo nito.
- 7. Patugtugin itong muli, at subukan itong sabayan gamit ang mahinang tinig.
- 8. Ulit-ulitin lamang ang mga bahagi kung saan ikaw ay nagkakamali sa bigkas, tono, o tiyempo. Huwag ulitin mula sa simula.
- 9. Kapag natandaan at naisaulo na ang kanta mula umpisa hanggang dulo, ay saka ito awitin ng buo.

A
Punan ang mga patlang ng mga wastong konsepto upang
makabuo ng makabuluhang talata tungkol sa aralin.
Ang ay isa sa pinakanakalilibang, kawili-wili at
kaakit-akit na gawain. Ito ay nakagagaan ng loob at nakakatulong
upang maipahayag ang Maraming tao ang
napapasaya ng mahusay na pag-awit.
Mahalagang matutuhan ang wastong pamamaraan ng
pag-awit. Sa pamamagitan nito ay maihahatid ng isang tao ang
mensahe ng awitin sa isang kaaya-aya o kagila-gilalas na
Ang mga Filipino ay likas na mahilig umawit, at
maraming sikat at matagumpay na Filipino sa buong sa
larangang ito.
pag-awit damdamin pagtatanghal daigdig

Lakas o Hina ng Musika

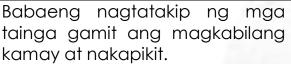

Aralin

Nakarinig ka na ba ng malakas na musika? Nakarinig ka na ba ng mahinang musika?

Sa araling ito, matutukoy mo ang lakas o hina ng isang awitin o musika sa pamamagitan ng pakikinig at pagsasagawa nito.

Paghambingin ang mga larawan sa ibaba. Alin rito ang nagpapakitang dapat lakasan ang narinig na musika? Alin naman ang nagpapakitang dapat hinaan ang narinig na musika?

Lalaking nakakurba ang palad sa tabi ng isang tainga, nagtataka ang histura ng mukha.

Noong ikaw ay nasa unang baitang, natutuhan mo ang iba't ibang halimbawa ng malalakas at mahihinang tunog. Sa mga nakaraang aralin ay napag-aralan mo naman ang mga instrumentong may malalakas o mahihinang tunog, at maging ang malakas o mahinang pag-awit. Ngunit paano nga ba ito ginagamit sa musika?

Gawain sa Pagkatuto Bilang 1: Gumuhit ng maliit na bilog "o" kung ang tunog ng musika sa larawan ay mahina. Gumuhit naman ng malaking bilog "O" kung ang tunog ng musika sa larawan ay malakas. Gawin ito sa iyong sagutang papel.

May mga musikang kailangang malakas ang tunog, at mayroon ding kailangang mahina ang tunog, batay sa uri, gamit, o layunin nito.

Gawain sa Pagkatuto Bilang 2: Sagutin ang mga sumusunod na tanong.

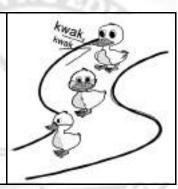
- 1. Bakit kailangang malakas ang musika ng isang videoke/karaoke?
- 2. Bakit kailangang mahina ang musika sa paghehele ng sanggol?
- 3. Bakit kailangang malakas ang musika ng isang palabas sa sine?
- **4.** Bakit kailangang mahina ang musika mula sa isang pares ng earphones?
- 5. Bakit kailangang malakas ang musika ng isang banda?
- 6. Bakit mahina ang musikang dulot ng mga maliliit na ibon?

Maaaring magkaroon ng pagbabago ng lakas o hina sa daloy ng isang musika. Ito ay nakapaghahatid ng pagbabago sa damdamin ng musikero patungo sa nakikinig.

Gawain sa Pagkatuto Bilang 3: Kumuha ng kahit na anong bagay na maaaring patunugin. Awitin o patugtugin ang kantang "May Tatlong Bibe" nang dalawang beses. Sa unang beses, awitin ito sa mabagal at mahinang paraan. Sa pangalawang beses, awitin ito sa mabilis at malakas na paraan.

May Tatlong Bibe
May tatlong bibe akong nakita
Mataba, mapayat, ang mga bibe
Ngunit ang may pakpak sa likod ay iisa
Siya ang lider na nagsabi ng kwak kwak
Kwak kwak kwak, kwak kwak
Siya ang lider na nagsabi ng kwak kwak

Batayan ng Pagbibigay ng Puntos

Nakaaawit ng may bahaging malakas at mahina 5 puntos Nabibigkas ng malinaw ang mga salita 5 puntos

Kabuuan 5 puntos

Punan ang mga patlang ng mga wastong konsepto upang makabuo ng makabuluhang talata tungkol sa aralin.

Ang _____ ay mas kaaya-ayang pakinggan kung ito ay may bahaging malakas at may bahaging mahina. Hindi sa lahat ng pagkakataon ay laging malakas o laging mahina ang isang buong musika. Ang isang _____ na iisa lamang ang lakas o hina mula umpisa hanggang dulo ay o nakasasawang pakinggan. Tandaan, ang _____ ng musika ay nakadaragdag ng kakaibang timpla para sa musikero at kiliti naman sa pandinig ng mga nakikinig.

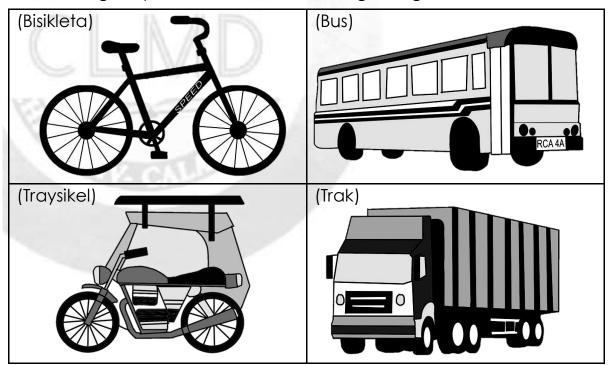
awitin paglakas-hina musika

Mga Antas ng Paglakas o Paghina ng Tunog Aralin

Naaalala mo ba ang aralin tungkol sa lakas at hina ng musika? Gaano kalakas o gaano kahina ang mga tunog ng iba't ibang bagay o musika na iyong narinig? Ilang pagbabago ng lakas at hina ng tunog ang kaya mong gawin?

Sa araling ito, magagamit mo ang mga salitang "malakas," "mas malakas," "mahina," at "mas mahina" sa pagtukoy ng antas ng lakas o hina ng tunog.

Suriin ang mga larawan sa ibaba. Nasa aling panig ang mga sasakyang may malakas o mas malakas na tunog? Nasa aling panig naman ang may mahina o mas mahinang tunog?

Sa nakaraang aralin, natutuhan mo ang lakas o hina ng musika. Ngunit alam mo bang mayroon pang iba't ibang antas ang lakas o hina ng tunog? May malakas at mas malakas pang tunog. Mayroon ding mahina at mas mahina pang tunog.

Sa pagtugtog ng instrumento, ang lakas o hina ay umaayon sa tindi ng buwelo at puwersa ng pagkilos ng musikero. Ang mas malaking buwelo ay makalilikha ng puwersa at tunog na mas malakas. Ang mas maliit na buwelo ay makalilikha ng puwersa at tunog na mas mahina.

Habang dumarami ang musikerong umaawit o tumutugtog nang sabay ay mas marami pang antas ng lakas o hina ang maaaring gawin. Kaya nilang lumikha ng tunog na ubod ng hina o saksakan ng lakas. Dahil dito, mas malawak ang mga damdaming naipahahayag ng musika, at mas nagiging kasiya-siya itong

Gawain sa Pagkatuto Bilang 1: Pagsunod-sunurin ang mga bagay sa sa ibaba mula sa pinaka-mahina hanggang pinakamalakas. Isulat ang sumusunod na bilang. Sagutan ito sa iyong sagutang papel.

- 1 Mas mahina ang tunog
- 2 Mahina ang tunog
- 3 Malakas ang tunog
- 4 Mas malakas ang tunog

A.	В.
leon	bato
pusa	kahoy
daga	plastik na balde
langaw	yero

Gawain sa Pagkatuto Bilang 2: Isulat ang sumusunod na pares ng letra ayon sa tunog na magagawa ng buwelo o puwersang ipinapakita sa bawat larawan sa susunod na pahina.

- " mm" mas mahina " M" malakas
- " m " mahina " MM " mas malakas

2.Mababang buwelo ng paghampas ng drum

3.Mataas na buwelo ng paghampas ng

4.Mas mataas na buwelo ng paghampas ng drum

5.Punong-puno ng hangin ang bibig/halos pumutok na ang pisngi sa pag-ihip ng flute

6. Maraming hangin sa bibig, malobo ang pisngi sa pag-ihip ng flute

7. May kaunting hangin ang bibig, bahagyang nakalobo ang pinsgi sa pag-ihip

8. Walang hangin sa bibig, normal na laki ang pisngi sa pag-ihip ng flute

Gawain sa Pagkatuto Bilang 3: Tularan ang tunog ng mga bagay sa ibaba. Gawin ito mula sa pinakamahina hanggang sa pinakamalakas, mula kaliwa pakanan.

Mga hayop: Mga tunog ng kalikasan

1. lamok 1. ihip ng hangin

2. paniki 2. galaw ng mga sanga ng puno

3. tigre 3. pagbuhos ng ulan

4. elepante 4. kulog

Batayan ng Pagbibigay ng Puntos

Nakaaawit ng may bahaging malakas at mahina 5 puntos Nabibigkas ng malinaw ang mga salita <u>5 puntos</u>

Kabuuan 10 puntos

Gawain sa Pagkatuto Bilang 4: Pumili ng dalawang bagay sa listahan sa ibaba. Patunugin ito sa apat na antas ng lakas mula mas mahina, malakas, at mas malakas.

- 1. paghipan sa butas ng bote
- 2. pag unat at kalabit ng lastiko
- 3. pagtapik o hampas ng mesa
- 4. pag-alog ng tabong may maliliit na bato

Batayan ng Pagbibigay ng Puntos

Nakaaawit ng may bahaging malakas at mahina 5 puntos Nabibigkas ng malinaw ang mga salita <u>5 puntos</u>

Kabuuan 10 puntos

Punan ang mga patlang ng mga wastong konsepto upang makabuo ng makabuluhang talata tungkol sa aralin.

May iba't ibang antas ng paglakas at paghina ang _____.

Ang bawat tinig o instrumento ay maaaring magkaroon ng kanikanilang lakas at _____, maging sa isang sabayang pagtatahghal.

Isipin mo ang pagsasalit ng lakas at hina ng mga instrumento sa iba't ibang bahagi ng isang musika.

Habang dumarami ang musikerong umaawit o _______ ng sabay ay mas marami pang antas ng lakas o hina ang maaaring gawin. Kaya nilang lumikha ng tunog na ubod ng hina o saksakan ng lakas. Dahil dito, mas malawak ang mga damdaming naipahahayag ng musika, at mas nagiging kasiya-siya itong ______.

musika hina tumutugtog pakinggan

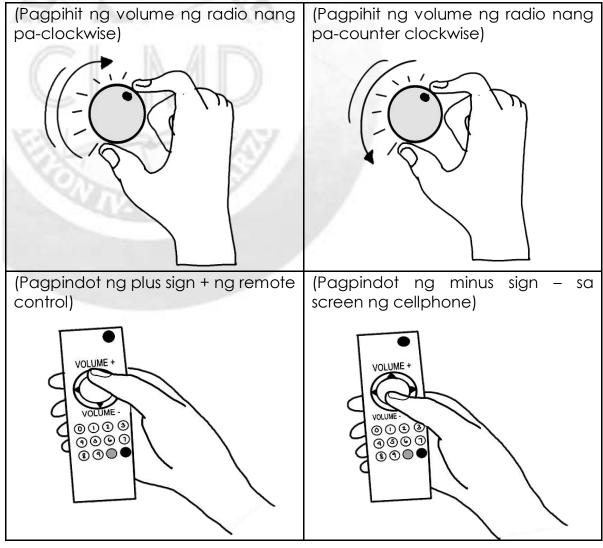
Paglakas at Paghina sa Pag-awit

Aralin

Kaya mo bang baguhin ang lakas o hina ng iyong tinig habang umaawit? Kailan dapat lakasan o hinaan ang pagkanta? Bakit mahalaga ang paglakas at paghina ng tinig sa pag-awit?

Sa mga nakaraang aralin, natutuhan mo ang iba't ibang antas ng lakas o hina ng tunog, at pati na rin ang mga timbre ng boses. Sa araling ito, matutukoy mo ang wastong pagbabago sa lakas o hina ng tinig, at magagamit mo ito sa pagtatanghal ng isang awitin.

Suriin ang mga larawan sa ibaba. Alin sa mga ito ang may tunog na papalakas? Alin naman ang may tunog na papahina?

Nalaman mo sa mga nakaraang aralin ang kahalagahan ng pagbabago sa lakas at hina ng tinig sa pagkanta. Ito ay upang maipahatid ang angkop na damdamin mula sa mang-aawit patungo sa mga nakikinig. Ngunit kailan ba dapat lumakas o humina ang tinig sa pag-awit?

Mababatid mo na ang paglakas o paghina ng pagkanta ay nakaayon sa damdamin o mensahe ng liriko o pahayag ng isang awitin. Kung ito ay masaya, masigla, o nakagugulat, nararapat lamang na ito ay awitin ng malakas o papalakas. Kung ito naman ay malungkot, matamlay, o taimtim, nararapat lamang na ang pag-awit nito ay mahina o papahina.

Gawain sa Pagkatuto Bilang 1: Basahin ang mga sumusunod na linya ng kanta. Lagyan ng simbolong " < " kung ito ay dapat awitin nang papalakas. Lagyan naman ng simbolong " > " kung ito ay dapat awitin ng papahina. Sagutan ito sa iyong sagutang papel.

1. "Pagd	lating sa	dulo, na	bali ang s	sanga!"			
2. "Di ko	na nakito	a, pumu	tok na pa	ıla''			
3. "Malig	jayang, n	naligayo	ıng, maliç	gayang b	ati!"		
4."Puso duyar	kong n''	may	dusa,	sabik	sa	ugoy	ng
5. "May p	oayneta	pa siya,	uy!''				
6. "O pa	re ko, me	ron ako	ng proble	ema''			

Gawain sa Pagkatuto Bilang 2: Suriin ang mga sumusunod na paraan ng paglikha ng himig ng boses. Isulat ang letrang "L" kung ito ay may ingklinasyong tumungo sa paglakas ng tinig. Isulat naman ang letrang "H" kung ito ay may ingklinasyong tumungo sa paghina ng tinig. Upang makatulong sa tamang pagsagot, subukan mo ring gawin ang mga sumusunod.

1. pagkanta ng mabilis na ritmo
2. pagkanta ng mabagal na ritmo
3. pag-abot sa matataas na tono
4. pag-abot sa mababang tono
5. pagbigkas ng salita matapos ang mahabang paghinga
6. pagbigkas ng salita matapos ang maikling paghinga

Mapapansin na napakalakas ang tinig kung mabilis ang pagbigkas, mataas ang tono, at may mahabang paghinga bago kumanta. Mas napapahina naman ang tinig kung mabagal ang pagbigkas, mababa ang tono, at may maikling paghinga bago kumanta.

Gawain sa Pagkatuto Bilang 3: Ang awitin sa susunod na pahina ay may temang pagkamakabayan at pagmamahal sa bansa. Ito ay nahahati sa apat na bahagi. Suriin ang buong liriko nito. Punan ng mga salitang "mas mahina," "mahina," "malakas," at "mas malakas" ang bawat bahaging may salungguhit ayon sa wastong paglakas o paghina ng awitin.

(1)	(3)
Ang bayan kong Pilipinas	Ibon mang may layang lumipad
Lupain ng ginto't bulaklak	Kulungin mo at umiiyak
Pag-ibig na sa kanyang palad	Bayan pa kayang sakdal-dilag
Nag-alay ng ganda't dilag	Ang 'di magnasang makaalpas
(2)	(4)
At sa kanyang yumi at ganda	Pilipinas kong minumutya
Dayuhan ay nahalina	Pugad ng luha at dalita
Payan ka binihaa ka	Aking adhika
Bayan ko, binihag ka	Makita kang sakdal laya!
Nasadlak sa dusa	

Mas magandang pakinggan ang isang awit kapag ito ay gumagamit ng iba't ibang antas ng lakas o hina. Nagiging mas madamdamin ang musika dahil dito.

Gawain sa Pagkatuto Bilang 4: Awitin ang kantang Paru-parong Bukid nang may wastong pagbabago sa lakas at hina ng tinig. Lakasan ang pag-awit ng mga salitang MALALAKI ANG LETRA AT NAKASALUNGGUHIT.

Paru-parong Bukid

Paruparong bukid **NA LILIPAD-LIPAD**

Sa gitna ng daan PAPAGA-PAGASPAS

Isang bara ang tapis

Isang dangkal ang manggas

Ang sayang de kola

ISANG PIYESA ANG SAYAD

May payneta pa siya, UY!

May suklay pa man din, UY!

Nagwas de-ohetes ang palalabasin

Aakyat sa altar AT MANANALAMIN

AT SAKA LALAKAD NG PAKENDENG-KENDENG

Gawain sa Pagkatuto Bilang 5: Ang awitin sa ibaba ay may apat na bahagi. Kantahin ang bawat bahagi sa iba't ibang antas. Magsimula sa pinakamahina hanggang pinakamalakas na tinig.

Mas mahina	Leron, leron sinta
	Buko ng papaya
Mahina	Dala-dala'y buslo
	Sisidlan ng bunga
Malakas	Pagdating sa dulo'y
	Nabali ang sanga
Mas malakas	Kapos kapalaran
	Humanap ng iba

Gawain sa Pagkatuto Bilang 6: Ang awitin sa ibaba ay may apat na bahagi. Kantahin ang bawat bahagi sa iba't ibang antas. Magsimula sa pinakamahina hanggang pinakamalakas na tinig.

Pinakamahina	Ang mga ibon na lumilipad Ay mahal ng Diyos, Di kumukupas, Ang mga ibon na lumilipad Ay mahal ng Diyos, Di kumukupas, Wag ka nang malungkot, Mahal ka ng Dios
Mahina	Ang mga isda na lumalangoy Ay mahal ng Diyos, Di kumukupas Ang mga isda na lumalangoy Ay mahal ng Diyos, Di kumukupas Ang mga isda na lumalangoy Wag ka nang malungkot, Mahal ka ng Dios
Pinakamalakas	Ang mga bata na umaawit Ay mahal ng Diyos, Di kumukupas Ang mga bata na umaawit Ay mahal ng Diyos, Di kumukupas Wag ka nang malungkot, Mahal ka ng Dios

Punan ang mga patlang ng mga wastong konsepto upang makabuo ng makabuluhang talata tungkol sa aralin.

Tulad ng pananalita, ang musika ay ginagamit sa paghahatio
ng mensahe o saloobin, kung kaya't mas ang paglalahad
ng damdamin kung may angkop na lakas ng tunog o diin ang mga
Tandaan, ang isang mahusay na mang-aawit ay may lika
at madalas na pagbabago sa lakas at hina ng kanyang

mabisa salita tinig

	Н '9	< '9
	7.5	> 'S
4. Mas malakas	H .4	< 'p
3. Malakas	3.5	3. 6
2. Mahina	2. Н	7. >
J. Mas mahina	1'1	> . [
Weeks 7-8 Gawain 3	Weeks 7-8 Gawain 2	Weeks 7-8 Gawain 1
Meek 6 Gawain 2 1. mm 2. m 3. M 4. MM 5. MM 6. M 6. M 7. m 8. mm	Week 6 Gawain 1 4 1 2 3 2 3 1 4	Week 5 Gawain 1 7.0 7.0 2.0 3.0 4.0 5.0 6.0
Week 4 Gawain 2 1 . B 2. A 3. B 4. A	Week 4 Gawain 1 1. Mali 2. Tama 3. Mali 4. Tama 6. Tama	Week 3 Gawain 2 1. PS 2. PA 3. PS 4. PA 5. PS 6. PA
Meek 2 Gawain 1 1. O 2 3. Z 4. O 5 6. Z 7. O 8 9. Z	Week 2 Gawain 1 1.	Week 1Gawain 1 1. B 2. C 3. A 4. B 5. A

WOT Assessment Card for Learners

Personal na Pagtatása sa Lebel ng Performans para sa Mag-aaral

Pumili ng isa sa mga simbolo sa ibaba na kakatawan sa iyong naging karanasan sa pagsasagawa ng mga gawain. Ilagay ito sa Hanay ng LP o Lebel ng Performans. Basahin ang deskripsiyon bilang gabay sa iyong pagpili.

-Nagawa ko nang mahusay. Hindi ako nahirapan sa pagsagawa nito. Higit na nakatulong ang gawain upang matutuhan ko ang aralin.

-Nagawa ko nang maayos. Nahirapan ako nang bahagya sa pagsasagawa nito. Nakatulong ang gawain upang matutuhan ko ang aralin.

-Hindi ko nagawa o nahirapan ako nang labis sa pagsasagawa nito. Hindi ko naunawaan ang hinihingi sa gawain. Kailangan ko pa ng paglilinaw o dagdag kaalaman upang magawa ko ito nang maayos o mahusay.

Gawain sa Pagkatuto

Week 1	LP	Week 2	LP	Week 3	LP	Week 4	LP
Gawain sa Pagkatuto Blg. 1		Gawain sa Pagkatuto Blg. 1		Gawain sa Pagkatuto Blg. 1	Α	Gawain sa Pagkatuto Blg. 1	λ.
Gawain sa Pagkatuto Blg. 2		Gawain sa Pagkatuto Blg. 2		Gawain sa Pagkatuto Blg. 2	-	Gawain sa Pagkatuto Blg. 2	
Gawain sa Pagkatuto Blg. 3		Gawain sa Pagkatuto Blg. 3		Gawain sa Pagkatuto Blg. 3		Gawain sa Pagkatuto Blg. 3	\
Gawain sa Pagkatuto Blg. 4		Gawain sa Pagkatuto Blg. 4		Gawain sa Pagkatuto Blg. 4		Gawain sa Pagkatuto Blg. 4	/
Gawain sa Pagkatuto Blg. 5		Gawain sa Pagkatuto Blg. 5		Gawain sa Pagkatuto Blg. 5		Gawain sa Pagkatuto Blg. 5	
Gawain sa Pagkatuto Blg. 6		Gawain sa Pagkatuto Blg. 6		Gawain sa Pagkatuto Blg. 6		Gawain sa Pagkatuto Blg. 6	1
Gawain sa Pagkatuto Blg. 7		Gawain sa Pagkatuto Blg. 7		Gawain sa Pagkatuto Blg. 7		Gawain sa Pagkatuto Blg. 7	1
Gawain sa Pagkatuto Blg. 8		Gawain sa Pagkatuto Blg. 8	No.	Gawain sa Pagkatuto Blg. 8	12	Gawain sa Pagkatuto Blg. 8	

Week 5	LP	Week 6	LP	Week 7	LP	Week 8	LP
Gawain sa Pagkatuto Blg. 1							
Gawain sa Pagkatuto Blg. 2		Gawain sa Pagkatuto Blg. 2		Gawain sa Pagkatuto Blg. 2		Gawain sa Pagkatuto Blg. 2	
Gawain sa Pagkatuto Blg. 3		Gawain sa Pagkatuto Blg. 3		Gawain sa Pagkatuto Blg. 3		Gawain sa Pagkatuto Blg. 3	
Gawain sa Pagkatuto Blg. 4		Gawain sa Pagkatuto Blg. 4		Gawain sa Pagkatuto Blg. 4		Gawain sa Pagkatuto Blg. 4	
Gawain sa Pagkatuto Blg. 5		Gawain sa Pagkatuto Blg. 5		Gawain sa Pagkatuto Blg. 5		Gawain sa Pagkatuto Blg. 5	
Gawain sa Pagkatuto Blg. 6		Gawain sa Pagkatuto Blg. 6		Gawain sa Pagkatuto Blg. 6		Gawain sa Pagkatuto Blg. 6	
Gawain sa Pagkatuto Blg. 7		Gawain sa Pagkatuto Blg. 7		Gawain sa Pagkatuto Blg. 7		Gawain sa Pagkatuto Blg. 7	
Gawain sa Pagkatuto Blg. 8		Gawain sa Pagkatuto Blg. 8		Gawain sa Pagkatuto Blg. 8		Gawain sa Pagkatuto Blg. 8	

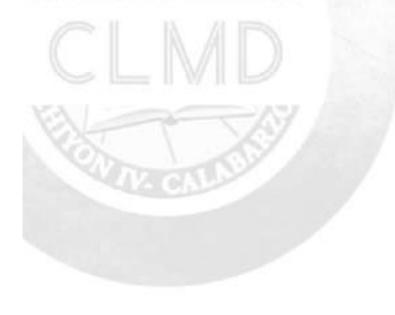
Paalala: Magkaparehong sagot ang ilalagay sa LP o Lebel ng Performans sa mga gawaing nakatakda ng higit sa isang linggo o week. Halimbawa: Ang aralin ay para sa Weeks 1-2, lalagyan ang hanay ng Week 1 at Week 2 ng magkaparehong \star , \checkmark ,?.

Department of Education. (2020). *K to 12 Most Essential Learning Competencies with Corresponding CG Codes.* Pasig City: Department of Education Curriculum and Instruction Strand.

Department of Education Region 4A CALABARZON. (2020). *PIVOT 4A Budget of Work in all Learning Areas in Key Stages 1-4: Version 2.0.* Cainta, Rizal: Department of Education Region 4A CALABARZON.

Salud, G. P. & Dela Cruz, E. (2017). *Prototype Lesson Plan Grade 6.* Lipa City: Department of Education-SDO Lipa City.

Para sa mga katanungan o puna, sumulat o tumawag sa:

Department of Education Region 4A CALABARZON

Office Address: Gate 2, Karangalan Village, Cainta Rizal

Landline: 02-8682-5773 locals 420/421

Email Address: lrmd.calabarzon@deped.gov.ph

